

Suikast muhakemesi

Sahibi ve Umumî Nefriyat Müdürü
hakki tarık us
Basıldığı yer:
VAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

3
HAZİRAN 1942
ÇARŞAMBA

Numara: 987 Sene: 3
Tel: 23872 Posta kutusu: 214

Bu akşam

Muhariplerin İtimat Ettikleri Tek Devlet

Yazan: SADRI ERTEM

BUGÜNLERDE teknik bir Türk heyeti Berlinde bulunmakta. Bu heyetin vazifesi Türkiye ile Almanya arasında yapılan anlaşma mucibince Türkiye'ye verilecek yüz milyon marklık silah mukavelesini imzalamaktır.

Almanya ile yapılan bu mukavele, mütenazar olarak İngiltere'den de millî müdafaa için kuvvetlendirilecek bazı malzemenin geldiği, meselâ vakitile ismarlanmış olan denizaltı ve torpidoları limanlarımızda bayrak çekildiği gene dünya radyoları ve ajanslar tarafından belirlendi.

Türkiye'nin birbirini kıyasıya imha-ya çalışan iki muharip zümre ortasında arzettiği bu manzara çok orijinal bir olaydır. Fakat hadiseleri sathî bir şekilde mütalea edenler için meselenin izahı müşküldür. Çünkü dünyamızı iki muharip zümreye ayırdığı, birbirine aman vermek istemediği bir zamanda her iki taraftan silah alacak kadar itimada mazhar olmak tarihin pek müstesna hadiselerindendir.

Bu müstesna anı seçmek, bulmak, ve hattâ bir hakikat halinde tarihe maletmek Türk diplomasisinin, Türk realist görüşünün eseridir. Türkiye'nin bu müstesna durumunu izah için evvelâ, dünyaya bizim, görüşümüze, istiklâl harbindenberi tekevvün eden Türk zaviyesinden, Türk zihniyeti ile bakmak lazımdır. İstiklâl harbi ile başlayan Türk zihniyeti nedir? Her hadiseyi Türkiye'nin istiklâli ve top. rak bütünlüğünü muhafaza edip etmediğine göre mütalea etmektedir. Türk diplomasisi için şu veya bu devlet, şu veya bu nazariye, şu veya bu ütopi bahis mevzuu değildir.

Çizilen ve cumhuriyetin tarihini yapan prensipler içinde hayatı nizamla-maktadır. Biliriz, ruhunun nizamını bul-mıyan, istiklâl şuurı mevzuves mem-leketlerde prensipler bile ancak "— şu devlet veya bu devlet taraftarlığı-na göre, tesbiî edildir. Devletlerin dış politikaları birtakım devlet adamlarının adları ile beraber anılır. Fa-lan adam İngiliz, filân adam Alman, falan adam Rus, filân adam Fransız taraftarı diye iş başına gelir ve mem-leketler iş başına gelen adamların te-mayüllerine göre bir başka devletin siyasetine yüzde yüz bağlanırlar.

Yirminci asır Osmanlı politikasın-da bunun bazı misalleri vardır. "...devletin, devleti siyasetini terkedeceği ne birkaç vilâyeti bırakmasını tercih ederim,..." diyen devlet ricaline ait muhtıralar evrak hazinelerinde ebedi uykuya dalmıştır.

Dış politikayı bir gemiyi bağlan-mış bir sandal halinde tasavvur eden zihniyet için, bizim dünya görüşümü-zü anlamaya imkân yoktur.

Netekim, büyük harp sonrasında Polonya, küçük antant, Balkan devletleri tipki Osmanlı devleti usulünde bir dış politika takip ettiler. Bu dış politikamın çekirdeği, merkezi bir ga-yesi yoktu. Bu harici politika tipki Pergunt'un eline yaprak, yaprak zar soyduğu soğana benziyordu.

Zarlar koparıldıkça tükeniyor ve nihayet elde bir şey kalmıyordu. Dış politikayı böyle anlayış bir memleket te ve dünyada Türk durumunu izah

Devamı 2 nci sayfada

Bugünkü iki celsede Abdurrahman ve Süleyman'ın müdafaaları yapıldı

Sovyet maznunların müdafaaları
gelecek çarşambaya kaldı

Abdurrahman'ın avukatı Şakir Ziya
müekkilinin masum olduğunu ileri
sürerek beraetini istedi

Ankara, 3 (Tefonla) — Suikast maznunlarının muhakemesine bu sabah saat 9'30 da devam olundu.

Evvelâ Abdurrahman'ın avukatı Şakir Ziyaya söz verildi.

Avukat müdafaasında, adına suikast dâvası denilen dâvanın Türk adliyesinde misline ender tesadüf olunan davalardan biri olduğunu, hâdisenin sadece bir katle teşebbüs fiili olmaktan ziyade hususiyetleri bulunduğunu, eğer böyle olsaydı Abdurrahman'ın itirafatına ilâve edecek bir şey bulunmadığını, halbuki adalet huzurunda hesap vermekle mükellef olan şahısların hüviyeti tetkik edilecek olursa bu maznunların lâalettayın bir cürüm işliycecek kimseler olmadıklarını ifade ederek:

"— Pavlofun antropolojik vasfı, bunun mahkeme huzurunda aldığı küstahça vaziyetler muhtemelen mahkemeniz tarafından kendisine yapılan müteaddid ihtiharların onun oturduğu sandalyeye oturan katillerden daha çok müthiş fiilleri işliyecek karakterde bulunduğunu gösteriyor,..."

Dedi.

Avukat bundan sonra Pavlofun hüviyeti üzerinde ısrarla durarak:

"— Bu adamın ismi hakikaten Yorgi Pavlof mudur? bir tarih hocası mıdır? Yoksa ömrü hakikat-ten iki büküm olarak evrak mahzenlerinde tozlar içinde geçen bir ilim adamı mıdır? Muhayyel si-yatiki bir hasta mıdır, yoksa ken-dini bu gibi kötü hareketler yap-

Devamı 2 nci sayfada

İngiliz tayyareleri Şimalî Fransa üzerinde Geniş hareketlerde bulundular

Kolonyada bir çok
fabrikalar kül oldu

Londra, 3 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri bu sabah şimalî Fransa üstünde keşif taarruzları yapmışlardır. Kale ve Kaprine istikametinden birbirini ardı sıra dağların halinde uçakların geldiği görülmüştür.

Londra, 3 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetlerine mensup uçaklar dün şimalî Fransa üzerinde geniş ölçüde hareketler yapmışlardır. Bu hareketlere 200 avcı iştirak etmiştir. Birçok demiryolları, limanlarda doklar bombardman edilmiştir. 2 düşman mayın tarama gemisine taarruz edilmiştir.

9 İngiliz uçağı bu hareketler

Devamı 2 nci sayfada

Alman tayyareleri Kenterburiye On binlerce yangın bom- bası attılar

Alman tebliğı Kolonyada
200 kişinin öldüğünü
bildiriyor

Berlin, 3 (A.A.) — Kentarburî dün gece de ağır ve pek ağır çapta infilâk bombalarıyla bombardman edilmiştir. Alman tayyareleri ağır çapta 10,000lerce yangın bombası atmışlardır.

Manş sahiline karış av tayyareleri tarafından yapılan akınlar ve Alman topraklarının garbinde bulutların himayesinde münferit İngiliz bomba tayyareleri tarafın-dan yapılan taarruzlar neticesinde düşman dün 20 tayyare kaybetmiştir. Bunlar av tayyareleri ve

Devamı 2 nci sayfada

İngilterenin harp masrafı 9 milyar İngiliz lirasını geçti

Amerikanın harp masrafı
da 3,5 milyar doları
buluyor

Londra, 3 (A.A.) — İngiltere'nin harp masrafı bu hafta sonunda 9 milyar İngiliz lirası yekününu aşmış bulunacaktır. 1939 yılında parlamento tarafından kabul edilen 9 milyar İngiliz liralık tahsisat hemen hemen bitmek üzeredir. 1914 - 1918 harbi İngilizlere topyekûn 8 milyar 417 milyon İngiliz lirasına mal olmuştu.

Vaşington, 3 (A.A.) — Amerikanın mayıs ayındaki harp masrafları 3.562.676.087 dolara yükselmiştir. Bu rakam nisan ayındakinden 300 milyon fazladır. Bu suretle mali yılın 11 ayı içindeki bütün masraflar 22.130.946.353 dolara yükselmiştir.

Geçen dünya harbinde birleşik Amerika yılda 18.500.000.000 dolardan dolardan fazla hiçbir zaman sarfetmemiş, bunu da en masraflı yılda sarfetmiştir.

Mayıs ayı içinde ordu için 1.496.000.000, donanma için 1.228.000.000, kiralama ve ödünç verme için 262.000.000 sarfedilmiştir. Hükümetin doğrudan doğruya olmu-yarak harple ilgili masrafları 400.000.000 dolar olmuştur.

Aynı müddet içinde vergi ve başka kaynaklardan hasıl olan gelir 10.306.802.877 dolardır. Açık 1. mil-yar 653 milyondur.

Mayıs sonundaki borçlar 74 milyar doları geçmekteydi.

Hindistanın şimalinde örfi idare ilân edildi

Vişi, 3 (A.A.) — Hindistanın şimal batısında yapılan engelleme ve sul-kaslerden dolayı örfi idare ilân edilmiştir. Engelleme hareketleri bilhas-sa tren yollarına karşı yapılmıyordu.

Günün Manası

Hava Akınları

Yazan: BİR MUHARRİR

ALMANYA üstüne yapılan İngiliz hava akınlarının hedefi düşman sulha mecbur etmek değildir. Almanların İngiltere üzerine bir seneden fazla müddetle yaptıkları hava akınları, birçok bin-naların yıkılmasına ve birçok insanın ölmesine sebep olmakla kalmamış, İngilizleri bir hayli yor-muş, fakat İngiltere'nin mukave-metini kıramamıştır.

İlk zamanlarda Almanlar, şimdi İngilizlerin yaptığı gibi, fazla sayı-da uçak teşkillele büyük küt-le halinde hava akınlarını tecrübe etmişlerdi; fakat bu usulün fazla tayyare kaybına sebep olduğunu çabuk anladılar; küçük filolarla daha sık ve devamlı hücumlar yap-mağa başladılar. İngilizler de, kendi verdikleri rakamlarla, Kolonyada üzerinde 44, Essen üzerinde 35 tayyare kaybettiğini bildiriyorlar ki, ortalama, günde 40 tane demektir. Bu hücumlar her gün bu şekilde devam ederse İngiliz-ler ayda 1200 ve senede 12000 u-çak kaybedecekler demektir ki, bu miktar, kendi imalat miktarını bir hayli geçer ve zarar hesabına kay-dolunur. Neteğim İngiliz başve-kili Çörçil, son nutkunda böyle bi-ner tayyare ile hücumu devam e-dilmiyeceğini, icabına göre başka usullere müracaat edileceğini söy-le-di. Yine bundan dolayıdır ki Al-manlar, bu hücumlara cevap ola-rak İngiltere üzerinde yaptıkları akımlarda bin tayyare kullanmağa

Elden ele geçse geçse bu hale gelen Kapuzzo kalesinin bir fotoğrafı

Alman tebliğı

Merkez kesiminde
çember içine alınan

Sovyet
grupları
imha edildi

Sovyetler 1500 ölü,
2000 esir verdiler

Berlin, 3 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliğı: Merkez kesiminde yapılan mev-zil taarruzlar çember içine alınmış olan düşman gruplarının imhası-le neticelenmiştir. Bu muharebe-ler neticesinde düşman 1500 den fazla ölü, 2000 esir, 54 top, 287 mayın atar ve makineli tüfek, 3 tank ve 4 tayyare kaybetmiştir.

Devamı 2 nci sayfada

Libyada Muharebe devam ediyor İngilizlerin iki yeni silâhı büyük iş gördü

Londra, 3 (A.A.) — Libyada muharebe yeni bir şekilde inkişaf etmektedir. Mayın tarialarından geçen mihver tankları doğuya doğru ilerlemektedir.

Büyük çarpışmalar elan devam etmektedir. Kahireden alman bazı haberlere göre mihver kuvvetleri ricat etmeğe başlamışlar-dır.

Vişi, 3 (A.A.) — Libyadaki harekât hakkında Kahireden bazı haberler mihver kuvvetleri-nin gazala ve Bîrülhakim arasin-da bir noktadan girebildiklerini bildirmektedir.

Londra, 3 (A.A.) — Şimdi öğrenildiğine göre, Libya muhare-besinde iki silâh mühim rol oy-namıştır. Bunlardan biri Ameri-kada yapılan Libya cephesine sevk edilen Grant isimli tanktır. Bu tankın ağırlığı 28 tondur.

Bir de mühim bir rol oynayan, ağır tanksavar topudur. Bu en kalın çelik mihverleri dahi de-lebilecek kudrettedir.

Grant tipli ağır tanklarda ağır mitralyözler dahi vardır.

Yunanistana viyecek gönderil- mesi meselesi

İsveç hükümeti
Mihvercilerin cevaplarında
ki bazı noktaları aydınlat-maya çalışıyor

Londra, 3 (A.A.) — Dün avam kamarasında bir mebus, Yunanistana kontrollu yiyecek mad-desi gönderilmesi işinin ne saf-hada olduğunu ve İsveç'in delâ-letile Alman ve İtalyan hükü-metlerinin memnuluk verici bir yardım planı kabul edip etme-diklerini sormuştur.

İktisadi harp nazırı Foot şu cevabı vermiştir:

Alman ve İtalyan cevaplarında mevcut bazı önemli noktaların aydınlatılması için İsveç hükü-metine yapılan müracaata henüz hiç bir cevap gelmemiştir.

Bu iş için Vatikana müracaat edilebileceği hakkında ileri sürü-len bir mütaleaya Foot şu cevabı vermiştir:

İsveç hükümetinin bu cevap mihver devletlerindeki almak için elinden geleni yapacağından e-minim.

